

STANDARD OCUPAȚIONAL

Ocupația: Țesător manual

Domeniul: Alte industrii și servicii

Cod COR: 743214

Cod N.C.: 7432.1.3

2006

Inițiator de proiect: Asociația „Târgoviște spre Europa” – Târgoviște

Coordonatori: Gabriel Andi Dojană, vicepreședinte Asociația „Târgoviște spre Europa”
Cristina Petre, specialist standarde ocupaționale și atestare

Echipa de redactare a standardului ocupațional:

Maria Mosor, țesător manual, comuna Moroeni, jud. Dâmbovița

Roza Crăiniceanu, țesător manual, comuna Moroeni, jud. Dâmbovița

Ion Șuică, specialist țesătorie manuală, comuna Moroeni, jud. Dâmbovița

Adriana Pădurețu, manager de proiect, Asociația „Târgoviște spre Europa”

Echipa de validare / Referenți de specialitate:

Ionică Pârvu, director Centrul de pregătire Profesională în Cultură, *Comitetul sectorial Artizanat și meșteșuguri tradiționale*

Tiberiu Cercel, specialist artă populară textile – Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Dâmbovița

Marian Toma, Președinte – COMSIT SÂRGUINȚA SCA - Târgoviște

Marieta Diaconeasa – specialist artă populară– țesături –Complex Național Muzeal Curtea Domnească - Târgoviște

Dorina Toma, specialist țesătorie, inginer chimia textilelor, profesor Grup Școlar Industrial Pucioasa

Niculina Fâlfan, specialist țesut manual președinte ORIENTAL CARPETS SCM Craiova

Dorina Vărgatu, specialist țesut manual, ORIENTAL CARPETS SCM Craiova

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ

Competențe	Nr. crt.	Titlul unității
FUNDAMENTALE	1	Comunicarea interactivă
	2	Lucrul în echipă
GENERALE PE DOMENIUL DE ACTIVITATE	3	Organizarea activității la locul de muncă
	4	Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă, și de PSI
SPECIFICE OCUPAȚIEI	5	Asigurarea necesarului de materiale
	6	Pregătirea firelor pentru procesul de țesere
	7	Confecționarea urzelii și a ițelor
	8	Pregătirea războiului de țesut pentru lucru
	9	Țeserea manuală a covoarelor

Descrierea ocupației

Țesătorul manual este specialistul care execută covoare și alte articole similare utilizând războiul de țesut.

El lucrează în gospodării particulare sau poate fi integrat în mici colective organizate în unități ale cooperăției meșteșugărești sau în cadrul altor structuri interesate de păstrarea și promovarea ocupațiilor tradiționale.

Țesătorul manual dovedește creativitate și simț estetic în executarea covoarelor îmbinând elemente decorative reprezentative pentru zona de baștină cu tendințe moderne insuflă de diverșii beneficiari ai lucrărilor sale.

El își selectează firele de bumbac și de lână de care are nevoie pentru ițe, urzeală și bătătură și le pregătește în vederea utilizării prin metode diverse: vopsirea lânii naturale, adunarea și răsucirea firelor subțiri de bumbac, înfășurarea sau desfășurarea scurilor, formarea păpușilor etc. Pentru aceste operații folosește unelte specifice cum sunt: fusul, drugă, vârtelnița etc.

Țesătorul manual își organizează propriul loc de muncă având în vedere funcționalitatea și siguranța acestuia.

Țesătorul manual confecționează ițele și urzeala necesare în procesul de țesere și pregătește războiul de țesut pentru țesere: reglează dimensiunea acestuia în funcție de lățimea covorului de executat, fixează urzeala și verifică toate părțile componente ale războiului de țesut înainte de începerea lucrului.

Țesătorul manual țese covoare, macaturi și alte articole decorative cu fire de bătătură de calitate, care îndeplinesc cerințele cromatice ale modelului. Pentru țeserea covoarelor el trebuie să dovedească multă îndemânare, agilitate, spirit de observație și rezistență la acțiuni repetitive.

Covoarele de dimensiuni mari sunt realizate în echipă, fiind necesară corelarea mișcărilor tuturor țesătorilor participanți la executarea acestora.

UNITATEA 1

Comunicarea interactivă

Descriere

Unitatea descrie competența necesară primirii și transmiterii de informații referitoare la activitatea desfășurată și participării la dialoguri pe teme legate de realizarea produselor propuse.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Preia informații	1.1. Informațiile preluate sunt relevante pentru activitatea desfășurată. 1.2. Primirea de informații se realizează ori de câte ori este nevoie, pentru asigurarea desfășurării activităților. 1.3. Informațiile sunt colectate utilizând canale și metode adecvate.
2. Transmite informații	2.1. Informațiile solicitate sunt oferite prompt și corect. 2.2. Informațiile sunt transmise clar și la obiect. 2.3. Informațiile sunt transmise utilizând terminologia de specialitate și metode adecvate.
3. Participă la discuții pe teme profesionale	3.1. Problemele profesionale sunt discutate într-o manieră acceptată de interlocutori. 3.2. Participarea la discuții se face cu respectarea opiniilor celorlalți interlocutori. 3.3. Punctele de vedere proprii sunt exprimate clar, corect și la obiect.

Gama de variabile

Activități specifice: achiziționarea materialelor necesare, pregătirea firelor, confecționarea urzelii și a itelor, năvăditul, țeserea etc.

Metode de comunicare: orală, scrisă

Interlocutori: furnizori, alți țesători, clienți, reprezentanți de muzee sau colecții etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

- specificul activității de desfășurat
- metode de comunicare și contextul utilizării acestora
- termenii de specialitate presupuși de ocupație
- norme de comportament civilizate în societate, codul bunelor maniere

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de exprimare și susținere a opiniilor în cadrul unor discuții pe probleme legate de activitate, cu evitarea conflictelor, în spiritul rezolvării operative a problemelor;
- capacitatea de menținere a relațiilor cu persoane diverse implicate în procesul de muncă, pentru realizarea promptă a lucrărilor;
- capacitatea de utilizare a limbajului de specialitate în cadrul discuțiilor pe teme legate de activitatea desfășurată;
- capacitatea de exprimare clară, corectă, concisă și la obiect a punctelor de vedere personale;
- modul de adresare și maniera de aplicare a normelor de comportament civilizate în societate

UNITATEA 2 Lucrul în echipă

Descriere

Unitatea descrie competența necesară efectuării activităților în cadrul echipei de lucru. Unitatea se aplică numai în cazul activităților desfășurate într-un cadru organizat (atelier, cooperatie meșteșugărească etc.)

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Identifică rolul în cadrul echipei	1.1. Rolul propriu este identificat pe baza informațiilor disponibile despre activitatea specifică. 1.2. Atribuțiile proprii sunt preluate în raport cu sarcinile echipei. 1.3. Propunerile de îmbunătățire a activității echipei sunt comunicate cu promptitudine și claritate. 1.4. Responsabilitățile individuale sunt clarificate cu atenție în scopul evitării unor eventuale neînțelegeri.
2. Lucrează în echipă	2.1. Sarcinile individuale sunt îndeplinite corelat cu sarcinile echipei. 2.2. Formele de comunicare cu echipa sunt adecvate activităților specifice. 2.3. Sarcinile sunt rezolvate printr-un proces cunoscut, agreat și acceptat de toți membrii echipei. 2.4. Lucrul în echipă este efectuat cu respectarea drepturilor la opinie a celorlalți membri ai echipei. 2.5. Eventualele necorelări ale activității proprii cu activitatea celorlalți membri ai echipei sunt soluționate în timp util.

Gama de variabile

Membrii echipei: țesători, diverse persoane ajutătoare în funcție de context.

Activități specifice: confecționarea urzelii, năvădit, țeserea covoarelor de dimensiuni mari, pregătirea războiului de țesut pentru lucru.

Forme de comunicare: orală, scrisă.

Necorelări: întâzieri în mișcări la țeserea covoarelor mari, nesincronizarea mișcărilor la confecționarea urzelii etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- activitățile echipei
- sarcinile individuale

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de integrare într-un colectiv și de colaborare cu ceilalți membri ai echipei
- capacitatea individuală de îndeplinire a sarcinilor într-un interval de timp prestabilit, în corelare cu sarcinile echipei.

UNITATEA 3

Organizarea activității la locul de muncă

Descriere

Unitatea descrie competența necesară organizării activităților la locul de muncă în vederea asigurării bunei desfășurări a acestora.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Identifică prioritățile și etapele de lucru	1.1. Prioritățile sunt stabilite cu discernământ, în funcție de specificul activităților de efectuat. 1.2. Prioritățile zilnice sunt stabilite cu atenție, asigurându-se o estimare realistă a timpului necesar pentru rezolvarea acestora. 1.3. Etapele de realizare a activităților sunt identificate corect și realist, în funcție de particularitățile situației concrete. 1.4. Etapele activității sunt stabilite cu atenție, în vederea încadrării în termenele de execuție necesare. 4.2. Etapele activităților sunt stabilite în mod logic, în funcție de specificul activităților.
2. Identifică resursele necesare desfășurării activităților	2.1. Uneltele și sculele necesare sunt identificate corect, în raport cu comanda de executat. 2.2. Materialele sunt identificate adecvat, în raport cu specificul comenzii. 2.3. Calitatea materialelor necesare este identificată adecvat cerințelor comenzii.
3. Organizează spațiul de lucru	3.1. Curățenia locului de muncă este asigurată permanent, cu rigurozitate. 3.2. Spațiul de lucru este organizat adecvat specificului activității de efectuat. 3.3. Uneltele și materialele sunt așezate în ordine și corespunzător etapelor de execuție.

Gama de variabile

Priorități: cumpărarea materialelor necesare, confecționarea urzelii, adaptarea dimensiunii războiului de țesut la dimensiunea covorului de realizat, vopsirea firelor de lână etc.

Particularitățile situației concrete: comenzi existente, cerințele clienților, anotimp, sezon turistic etc.

Cerințele procesului de țesere: respectarea ordinii operațiilor specifice, asigurarea cantităților necesare de materiale în funcție de produs, pregătirea corectă a războiului de țesut în vederea utilizării etc.

Unelte și scule:

- pentru răsucirea firelor: fus, drugă
- pentru desfășurare/înfășurare sculuri: vârtelniță,

Materiale de lucru: lână, bumbac, diverse unelte din lemn etc.

Activități: achiziționarea materialelor necesare, pregătirea războiului de țesut pentru lucru, pregătirea firelor, confecționarea urzelii și a ițelor, năvăditul, țeserea etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- prioritățile din activitate
- noțiuni de planificare și organizare;
- procesul tehnologic de țesere manuală

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de identificare a priorităților în activitate
- capacitatea de planificare a etapelor activității zilnice
- capacitatea de apreciere corectă a complexității activităților de îndeplinit
- capacitatea de replanificare realistă a activităților pentru finalizarea comenzilor în termen.

UNITATEA 4

Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă și de PSI

Descriere

Unitatea descrie competența necesară pentru asigurarea securității în muncă și evitarea pericolelor de incendiu și de accidentare în timpul desfășurării activității.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Aplică normele de sănătate și securitate în muncă	<p>2.1. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt însușite și aplicate corect, conform specificului locului în care se desfășoară activitățile.</p> <p>2.2. Fiecare operație cu potențial de accidentare se realizează cu multă atenție, solicitându-se sprijinul tuturor persoanelor necesare.</p> <p>2.3. Starea războiului de țesut este verificată cu responsabilitate înaintea fiecărei utilizări pentru înlăturarea oricărui risc de accidentare.</p> <p>2.4. Activitățile se desfășoară în totalitate conform legislației specifice în vigoare privind securitatea și sănătatea în muncă.</p>
2. Aplică normele de prevenire și stingere a incendiilor	<p>3.1. Normele PSI sunt însușite și aplicate conform specificului fiecărui loc de muncă.</p> <p>3.2. Activitățile sunt desfășurate în siguranță, evitându-se plasarea războiului de țesut și a materialelor de lucru în apropierea surselor de foc.</p> <p>3.3. În apropierea locului de muncă sunt asigurate materialele necesare intervenției imediate în situație de pericol, până la sosirea factorilor de intervenție.</p> <p>3.4. Pericolul de incendiu este sesizat cu promptitudine și anunțat de urgență persoanelor cu atribuții în domeniul PSI.</p>

Gama de variabile

Specificul locului de muncă: dimensiunea spațiului de lucru, surse de încălzire, grad de aglomerare, amplasarea surselor de foc etc.

Operații cu potențial de accidentare: schimbarea dimensiunii războiului de țesut în corelație cu dimensiunile covorului de realizat, vopsirea lânii, utilizarea unor diverse improvizații în timpul lucrului în cazul deteriorării componentelor războiului de țesut etc.

Starea războiului de țesut: integritate, grad de uzură al diverselor elemente componente, modul de montare a mecanismelor de întindere și tensionare etc.

Materiale de lucru: lână, bumbac, diverse unelte din lemn etc.

Surse de foc: sobe, plite, încălzitoare etc.

Materiale de intervenție imediată: lopeți, găleți, târnăcop, nisip, apă etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- noțiuni de legislație privind protecția muncii și de PSI
- tipuri de operații cu potențial de accidentare
- alcătuirea războiului de țesut și modul de funcționare
- cerințe privind organizarea spațiului de lucru în condiții de siguranță

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de asigurare a unui spațiu de lucru sigur din punct de vedere al protecției muncii și al PSI;
- atenția dovedită în derularea activităților privind respectarea NSSM și de PSI;
- spiritul de observație în sesizarea situațiilor de pericol și corectitudinea intervenției;
- modul de asigurare a materialelor necesare pentru intervenția imediată în caz de incendiu.

UNITATEA 5

Asigurarea necesarului de materiale

Descriere

Unitatea descrie competența necesară asigurarea tuturor materialelor specifice pentru realizarea produselor prin țesere manuală, respectându-se cantitățile și sortimentele necesare. Unitatea se aplică activităților desfășurate individual.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Întocmește lista de materiale	1.1. Necesarul de materiale este stabilit corect, în funcție de numărul și tipul produselor planificate pentru execuție. 1.2. Cantitățile și tipul materialelor sunt stabilite în funcție de cerințele de prelucrare prealabilă a firelor în vederea utilizării. 1.3. Necesarul de materiale este stabilit în corelație cu cerințele comenzii.
2. Alege sursa de aprovizionare	2.1. Sursa de aprovizionare este selectată în raport cu calitatea materialului dorit. 2.2. Sursa de aprovizionare este aleasă cât mai apropiat de locul de depozitare a materialului. 2.3. Selectarea sursei de aprovizionare se face adecvat raportului calitate/preț.
3. Verifică materialele	3.1. Materialele sunt verificate cu atenție conform caracteristicilor tehnice. 3.2. Cantitatea și sortimentele materialelor oferite este verificată cu rigurozitate, conform necesarului stabilit. 3.3. Calitatea materialelor este verificată în raport cu specificațiile de pe etichetele /marcajele atașate. 3.4. Eventualele materiale cu defecte sunt înlocuite cu promptitudine.
4. Transportă și depozitează materialele achiziționate	4.1. Materialele sunt transportate cu mijloace de transport adecvate. 4.2. Materialele sunt transportate în condiții de siguranță. 4.3. Materialele sunt transportate conform specificului acestora. 4.4. Materialele sunt depozitate în spații special amenajate. 4.5. Materialele sunt depozitate în condiții de siguranță.

Gama de variabile

Tipul produselor: covoare, macaturi, diverse obiecte decorative de mici dimensiuni țesute la război etc.

Tipul materialelor: fire de bumbac, fire de lână naturală toarsă, vopsea pentru lână, acid sulfuric etc.

Prelucrare prealabilă: adunarea mai multor fire subțiri de bumbac într-un fir gros drept, răsucirea firului gros de bumbac pentru obținerea urzelii și a ițelor, vopsirea lânii naturale etc.

Specificul comenzii presupune: activitate sezonieră, derulată cu predilecție iarna sau între ciclurile muncilor agricole și ori de câte ori este nevoie, în funcție de comenzi.

Defecte: fire neuniforme, cu noduri, fire pătate, murdare etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tipul produselor de executat
- caracteristicilor tehnice ale materialelor
- materiale folosite în procesul de țesere manuală
- cerințe de calitate privind firele utilizate
- furnizori specifici
- stabilirea cantității și sortimentelor de materiale conform comenzii

La evaluare se urmărește:

- realismul și simțul practic în stabilirea necesarului de materiale pentru realizarea produselor;
- capacitatea de estimare a necesarului de materiale în funcție de ciclicitatea derulării activităților;
- atenția în achiziționarea materialelor urmărindu-se calitatea acestora;
- capacitatea de aprovizionare rațională cu materiale asigurându-se cantitățile și sortimentele necesare.

UNITATEA 6

Pregătirea firelor pentru procesul de țesere

Descriere

Unitatea descrie competența referitoare la executarea tuturor operațiilor necesare în vederea pregătirii firelor de lână și de bumbac pentru utilizare, în funcție de destinația acestora în procesul de țesere.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Stabilește metodele de pregătire a firelor	1.1. Metodele de pregătire sunt stabilite în funcție de tipul firelor și destinația acestora. 1.2. Metodele de pregătire sunt stabilite avându-se în vedere caracteristicile tehnice necesare pentru utilizarea firelor în procesul de țesere. 1.3. Metodele de pregătire sunt stabilite în funcție de modul de prezentare al firelor în momentul achiziției. 1.4. Metodele de pregătire sunt alese în funcție de cerințele produselor de realizat și modul de organizare al procesului de țesere.
2. Pregătește firele de bumbac pentru ițe și urzeală	2.1. Firele de bumbac sunt unite în număr suficient pentru asigurarea grosimii necesare în funcție de destinația acestora și solicitările din timpul utilizării. 2.2. Firele sunt răsucite cu îndemânare pentru obținerea caracteristicilor dorite. 2.3. Pregătirea firelor de bumbac pentru urzeală și ițe se realizează manual utilizând dispozitive specifice.
3. Vopsește firele de bătătură	3.1. Firele de bătătură sunt vopsite în sculuri confecționate prin desfășurarea firelor pe unelte specifice. 3.2. Firele sunt vopsite respectând succesiunea corectă a etapelor de lucru. 3.3. Vopsirea este realizată în funcție de culoarea naturală a firelor și cromatica modelului de realizat. 3.4. Firele sunt vopsite în corelație cu cerințele beneficiarilor.
4. Formează păpușile	4.1. Păpușile sunt formate cu îndemânare, din fire aflate în diverse forme de prezentare. 4.2. Dimensiunile păpușilor asigură utilizarea ușoară a firelor în timpul țeserii. 4.3. Eventualele defecte de material sunt identificate cu atenție, în vederea eliminării acestora.
5. Depozitează materialele pregătite	5.1. Păpușile sunt grupate și legate în unități de depozitare ușor de manipulat și de păstrat. 5.2. Depozitarea este făcută în locuri sigure, ferite de dăunători. 5.3. Condițiile de depozitare asigură păstrarea calității materialelor. 5.4. Materialele sunt depozitate ordonat pentru preluarea ușoară a acestora înainte de începerea lucrului.

Gama de variabile

- Metode de pregătire: adunare a câte 10-14 fire subțiri de bumbac în gheme cu fire groase și drepte, răsucirea firului pe fus, desfacerea bobinelor de lână pentru formarea scurilor, vopsirea lânii, decolorarea la soare a lânii naturale, formarea păpușilor de lână, formarea unor unități de depozitare dintr-un număr variabil de păpuși (20-25 de bucăți) etc.
- Tipul firelor: fire subțiri de bumbac, fire de lână toarsă.
- Destinația firelor urzeală, ițe, bătătură.
- Caracteristici tehnice: grosime, rezistență la tensionare/întindere, flexibilitate etc.
- Modul de prezentare a firelor în momentul achiziției: gheme, scaturi, bobine etc.
- Cerințele produselor de realizat: cromatică, rezistență în utilizare, uniformitate etc.
- Modul de organizare a procesului de țesere: depozitare ordonată a materialelor, așezare coerentă a păpușilor în spațiul de lucru, accesibilitate și preluare ușoară a materialului de lucru etc.
- Caracteristici dorite pentru firele de bumbac: rezistență, structură compactă a firului final etc.
- Unelte pentru răsucirea firelor: fus, drugă
- Unelte pentru desfășurare/înfășurare scaturi: vârtelniță,
- Etapă de lucru în vopsirea lânii: scufundare în apă cu coloranți, fierbere, uscarea lânii.
- Culoarea naturală a firelor de lână: alba, gri, maro.
- Forme de prezentare a firelor: scaturi, gheme, bobine etc.
- Defecte: scămoșari, noduri, pete, murdărie, neuniformități etc.
- Unități de depozitare: grămezi formate din 20-25 de păpuși legate între ele.
- Dăunători: șoareci, șobolani, molii gândaci etc.
- Condiții de păstrare: locuri uscate, cu temperaturi moderate, aerisite, ferite de bătaia directă a soarelui etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tipuri de fire utilizate în procesul de țesere
- metode de pregătire a firelor
- tehnologia țesutului manual
- condiții de păstrare a firelor
- defecte de material

La evaluare se urmărește:

- corectitudinea stabilirii metodelor de pregătire a firelor având în vedere caracteristicile tehnice necesare în procesul de țesere;
- capacitatea de pregătire a firelor de bumbac în corelație cu scopul în care sunt utilizate;
- atenția manifestată în vopsirea firelor de bătătură;
- îndemânarea în formarea, gruparea și legarea păpușilor conform necesităților;
- spiritul de observație în identificarea defectelor;
- grija manifestată în depozitarea materialelor pentru menținerea calității acestora și asigurarea prelucrării ușoare în vederea utilizării.

UNITATEA 7

Confecționarea urzelii și a ițelor

Descriere

Unitatea descrie competența necesară pentru confecționarea sistemului de ițe și a urzelii necesare în procesul de țesere utilizând fire de bumbac special pregătite în acest scop.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Confecționează ițele	1.1. Ițele sunt confecționate cu îndemânare, asigurându-se forma și dimensiunile necesare în vederea fixării corecte în dispozitivul de prindere specific. 1.2. Ițele permit trecerea ușoară a firelor de urzeală prin ochiuri. 1.3. Ițele sunt rezistente și uniform împletite. 1.4. Ițele sunt confecționate din fire special pregătite.
2. Confecționează urzeala	2.1. Urzeala este confecționată în corelație cu dimensiunea produsului de realizat. 2.2. Urzeala este realizată respectând succesiunea operațiilor necesare. 2.3. Firele de urzeală sunt tensionate uniform. 2.4. Urzeala este confecționată cu atenție și îndemânare, prin corelarea acțiunii tuturor persoanelor participante. 2.5. Urzeala este confecționată din fire special pregătite utilizând dispozitive și accesorii specifice.
3. Verifică lucrarea executată	3.1. Verificarea se realizează pe parcursul fiecărei etape pentru asigurarea caracteristicilor tehnice urmărite. 3.2. Eventualele neconformități sunt remediate cu promptitudine în momentul identificării acestora.

Gama de variabile

Fire special pregătite: fire groase, răsucite, formate din 14 fire subțiri de bumbac

Sucesiunea operațiilor: distribuirea firelor și asigurarea paralelismului acestora, fixarea firelor pe sulul de prindere, întinderea firelor, înfășurarea firelor pe sul și introducerea vergelelor de susținere.

Persoane participante: țesător/urzitor și două persoane ajutătoare.

Dispozitive și accesorii specifice: dispozitiv rotativ pentru poziționarea firelor paralele, cadru de fixare cu găuri, sul de lemn, vergele din lemn etc.

Caracteristici tehnice urmărite: paralelismul firelor, uniformitatea distribuirii, tensionarea urzelii, ochiurile ițelor etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tehnica de confecționare a ițelor
- tehnica de confecționare a urzelii
- caracteristicile tehnice ale ițelor și urzelii
- materiale pentru confecționarea ițelor și urzelii
- dispozitive și accesorii pentru confecționarea ițelor și urzelii

La evaluare se urmărește:

- îndemânarea în confecționarea ițelor respectând forma și dimensiunile necesare;
- priceperea în confecționarea urzelii, cu executarea corectă a tuturor operațiilor necesare și asigurând caracteristicile tehnice necesare pentru lucru;
- atenția și seriozitatea în verificarea lucrării executate pe parcursul fiecărei etape;
- responsabilitatea în remedierea imediată a neconformităților sesizate.

UNITATEA 8

Pregătirea războiului de țesut pentru lucru

Descriere

Unitatea descrie competența necesară pentru reglarea și verificarea războiului de țesut în vederea începerii țeserii și fixarea urzelii conform cerințelor specifice de lucru.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Reglează dimensiunea războiului de țesut	1.1. Dimensiunea este reglată prin operații specifice, utilizându-se elementele mobile adaptate necesităților. 1.2. Deschiderea războiului de țesut este reglată în corelație cu lățimea covorului de realizat. 1.3. Reglarea dimensiunilor războiului este realizată cu atenție, evitându-se accidentarea în timpul derulării operațiilor.
2. Fixează urzeala	2.1. Urzeala este așezată și întinsă cu atenție, asigurându-se o tensionare adecvată a firelor. 2.2. Firele de urzeală sunt plasate cu grijă prin ochiurile itelor pentru formarea corectă a rosturilor prin care sunt trecute firele de bătătură. 2.3. Firele de urzeală sunt trecute cu îndemânare prin vatală menținându-se paralelismul acestora pe durata țeserii. 2.4. Năvăditul este realizat cu pricepere și atenție.
3. Verifică războiul de țesut	3.1. Războiul de țesut este verificat urmărindu-se starea tuturor părților componente. 3.2. Războiul de țesut este verificat cu atenție, avându-se în vedere existența și integritatea tuturor accesoriilor necesare. 3.3. Eventualele deficiențe constatate sunt semnalate cu promptitudine persoanelor abilitate. 3.4. Războiul de țesut este verificat ori de câte ori este nevoie, în funcție de situația concretă

Gama de variabile

Elemente mobile: drugi de lemn de diferite dimensiuni

Părți componente ale războiului de țesut: sistem de antrenare, sistem de întindere, sistem de susținere etc.

Accesorii : dispozitiv de prindere ite, sul anterior, sul posterior cu urzeală, vatală, spată, dispozitiv de prindere păpuși etc.

Deficiențe: deteriorarea unor componente, îmbinare defectuoasă a elementelor de susținere, defecțiuni diverse etc.

Persoane abilitate: tâmplar, urzitor (dacă activitatea de urzire este desfășurată de o altă persoană), alți țesători etc.

Situația concretă: reglaje pentru executarea unor covoare de dimensiuni mari, schimbarea sulurilor de urzeală, deteriorarea itelor, intervenții pentru diverse remedieri etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- părțile componente ale războiului de țesut și rolul acestora
- tipul produselor de realizat și condiții de execuție
- modalități de pregătire a războiului de țesut pentru lucru
- proceduri de montare a urzelii

La evaluare se urmărește:

- atenția și priceperea în reglarea dimensiunilor războiului de țesut în funcție de produsul de executat, evitându-se accidentarea;
- capacitatea de așezare și întindere corectă a urzelii, îndemânarea dovedită în năvădit;
- responsabilitatea în verificarea tuturor părților componente ale războiului de țesut;
- spiritul de observație în identificarea eventualelor dificultăți.

UNITATEA 9

Țeserea manuală a covoarelor

Descriere

Unitatea descrie competența necesară pentru țeserea manuală a unor produse variate și verificarea calității execuției acestora.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Alege modelul de realizat	1.1 Modelul reflectă tradiția locală și specificul cultural al zonei. 1.2. Modelul este ales în funcție de preferințele clienților. 1.3. Modelul este ales în funcție de tipul produselor de țesut. 1.4. Culorile sunt selectate cu creativitate și simț estetic.
2. Selectează firele de bățatură	2.1. Firele sunt alese conform cerințelor cromatice ale modelului de realizat. 2.2. Firele de bățatură sunt alese verificându-se starea acestora înaintea utilizării. 2.3. Firele de bățatură sunt suficiente și de calitate.
3. Țese covorul	3.1. Marginile covorului sunt rezistente și uniform susținute. 3.2. Covorul este țesut respectându-se structura specifică. 3.3. Covorul este țesut conform modelului prestabilit. 3.4. Țeserea covorului este realizată cu îndemânare și agilitate, respectând succesiunea logică a operațiilor. 3.5. Eventualele erori de execuție sunt remediate cu promptitudine în momentul identificării. 3.6. Covoarele de dimensiuni mari sunt executate prin corelarea mișcărilor tuturor țesătorilor participanți la confecționarea acestora.
4. Verifică modul de execuție	4.1. Modul de execuție este verificat periodic prin metode specifice. 4.2. La verificare se urmăresc toate elementele importante pentru calitatea execuției 4.3. Orice defecțiune este remediată cu promptitudine, asigurându-se aspectul îngrijit al lucrării. 4.4. Eventualele erori de execuție sunt eliminate prin deșirarea și refacerea porțiunii necorespunzătoare.

Gama de variabile

Tipul produselor: covoare de diferite dimensiuni, macaturi, diverse obiecte decorative de mici dimensiuni realizate la războiul de țesut etc.

Cerințe cromatice: armonia culorilor, utilizarea culorilor naturale ale lânii/ a culorilor și nuanțelor variate obținute prin vopsirea materialului, ponderea fiecărei culori utilizate în ansamblul compoziției etc.

Starea firelor de bătătură: integritate, aspect, defecte etc.

Structura specifică: margine, chenar, câmp.

Model prestabilit: model tradițional reprodus din memorie, model preluat după un obiect existent, model desenat pe suport de hârtie etc.

Sucesiunea logică a operațiilor: legarea primului fir de bătătură de urzeală, trecerea firelor de lână printre firele de urzeală în sensul de lucru, baterea cu vătala, tăierea firelor de urzeală la finalul covorului țesut, legarea ciucurilor etc.

Erori de execuție: asimetrii, nerespectarea culorilor, nereproducerea fidelă a unor modele impuse etc,

Metode de verificare a modului de execuție: vizual, prin măsurare.

Elemente importante: densitatea țesăturii și uniformitatea acesteia, modul de petrecere a firelor, simetria modelului, proporționalitatea marginilor, chenarului, etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- elemente ornamentale tradiționale specifice zonei folclorice
- tipuri de produse executate prin țesere manuală
- materiale utilizate în procesul de țesere
- procesul de țesere manuală la războiul de țesut
- modul de funcționare al războiului de țesut
- cerințe de calitate specifice

La evaluare se urmărește:

- creativitatea și simțul estetic dovedite în alegerea modelului și îmbinarea culorilor;
- atenția în selectarea firelor de bătătură;
- îndemânarea, priceperea și agilitatea dovedite în țeserea covoarelor respectând succesiunea logică a operațiilor;
- capacitatea de remediere corectă și operativă a erorilor de execuție pe parcursul confecționării covorului;
- capacitatea de executare a covoarelor de dimensiuni mari prin corelarea mișcărilor cu ceilalți țesători și asigurarea ritmului necesar de lucru;
- atenția și responsabilitatea în verificarea modului general de execuție al produsului.